

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 11.10.2024

Sayı: 378

10/1875

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili
TBMM Kâtip Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Ülkemizin nüfus yapısındaki tehlikeli değişiklikleri tespit etmek ve alınacak tedbirleri belirlemek amacı ile Anayasamızın 98 ve İçtüzüğü'nün 104 ve 105.Maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması Komisyonu kurulmasını;

Arz ve teklif ederiz. (10/10/2024)

*Ayrica TÜRKİYE TAS
A. U.*

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili
TBMM Kâtip Üyesi

Gerekçe; Bir ülkenin ekonomik, sosyal ve politik politikalarını şekillendirmek için nüfus verileri büyük bir öneme sahiptir. Türkiye'de ise en son kapsamlı nüfus sayımı 22 Ekim 2000 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Aradan geçen 24 yıl içerisinde ülkenin nüfus yapısında büyük değişiklikler meydana gelmiş olmasına rağmen, yeni bir genel nüfus sayımı yapılmamıştır. Bu durum, Türkiye'nin özellikle göçmen alımı ve şehirleşme gibi dinamikler doğrultusunda nüfus yapısını sağlıklı bir şekilde takip edemediği anlamına gelmektedir.

Nüfus sayımı, bir ülkedeki insan sayısını, nüfusun yaş, cinsiyet, eğitim durumu, gelir seviyesi gibi çeşitli demografik bilgilerini belirlemek için yapılan resmi bir araştırmadır. Bu sayımlar sayesinde, hükümetler toplumun ihtiyaçlarını daha iyi anlayabilir ve bu doğrultuda hizmetleri geliştirebilirler. Eğitim planlamasından sağlık hizmetlerine, altyapı yatırımlarından sosyal güvenlik sistemine kadar birçok alanda doğru kararlar alabilmek için nüfus verileri vazgeçilmezdir. Ayrıca ekonomik büyüme tahminleri, iş gücü planlaması ve şehirleşme politikaları için de bu veriler temel oluşturur.

Türkiye gibi hızla büyüyen ve büyük oranda göç alan bir ülkede düzenli nüfus sayımı yapılmaması, birçok sorunun temeline inilememesine yol açar. Doğru nüfus bilgisi olmadan kamu hizmetleri yetersiz kalabilir ve kaynaklar verimsiz bir şekilde dağıtılabilir. Özellikle son yıllarda artan göçler, Türkiye'nin demografik yapısında büyük değişikliklere neden olmuştur. Bu göç hareketleriyle birlikte nüfus yapısındaki değişiklikler hakkında güncel ve ayrıntılı bilgi eksikliği hem sosyal hem de ekonomik politikaların etkili bir şekilde uygulanmasını zorlaştırmaktadır.

Türkiye’de nüfus sayımları, 1927 yılından itibaren düzenli olarak gerçekleştirilmiştir. Ancak 2000 yılına kadar her on yılda bir yapılan bu sayımlar, 2000 yılından sonra kesintiye uğramıştır. 2000 yılındaki sayımın ardından Türkiye, geleneksel yöntemlerden uzaklaşıp, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) ile sürekli nüfus verileri toplamaya başlamıştır. ADNKS, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yürütülmekte olup, vatandaşların adres bilgileri üzerinden nüfus hareketlerini izlemektedir. Ancak bu sistemin sağladığı veriler, tam anlamıyla bir nüfus sayımının yerine geçememektedir. ADNKS, sadece kayıtlı olan nüfusu takip ederken, kayıt dışı nüfus hareketlerini veya geçici göçmenleri yeterince kapsayamamaktadır.

Türkiye, son yıllarda özellikle Suriye iç savaşı sonrası büyük bir göç dalgasıyla karşı karşıya kalmıştır. Milyonlarca Suriyeli sığınmacı ve diğer ülkelerden gelen göçmenler, Türkiye’nin demografik yapısını hızla değiştirmiştir. Bu durum, ülkenin sosyal, ekonomik ve kültürel yapısını da derinden etkilemiştir. Ancak bu değişikliklerin boyutları, kapsamlı bir nüfus sayımı yapılmadığı için tam olarak bilinmemektedir. Göçmenlerin yoğun olduğu bölgelerdeki kamu hizmetlerinin yeterliliği, eğitim ve sağlık gibi temel alanlardaki ihtiyaçlar, nüfus artışı dikkate alınarak planlanmadığında, ciddi sorunlar ortaya çıkmaktadır.

Özellikle büyük şehirlerde nüfusun kontrolsüz artışı, altyapı sorunlarına ve sosyal hizmetlerde yetersizliklere yol açmaktadır. İstanbul, Ankara ve İzmir gibi metropollerde hızla artan nüfus, konut sıkıntısı, trafik yoğunluğu ve sağlık hizmetlerindeki aksaklıkları beraberinde getirmiştir. Göçmenlerin entegrasyonu, iş gücüne katılımı ve sosyal uyum süreçleri, sağlıklı bir nüfus politikası geliştirilmediği takdirde uzun vadede büyük sorunlara yol açabilir. Ancak bu sorunların çözümü için ilk adım, güncel ve güvenilir nüfus verilerinin elde edilmesiyle başlar.

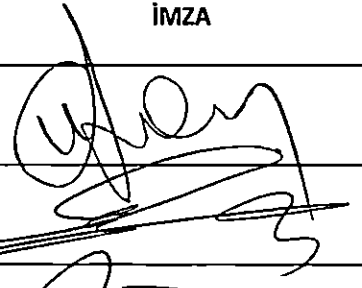
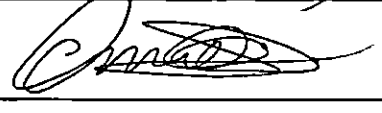
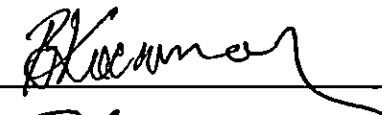
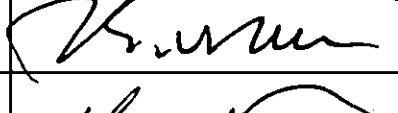
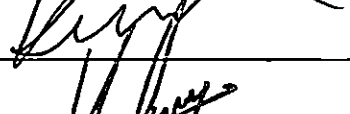
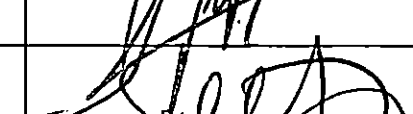
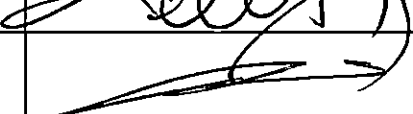
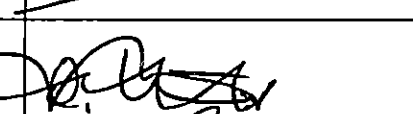
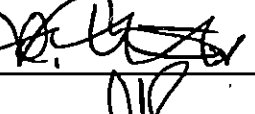
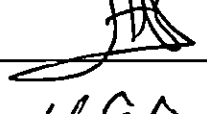
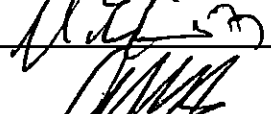
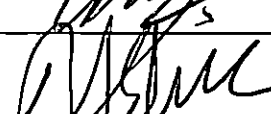
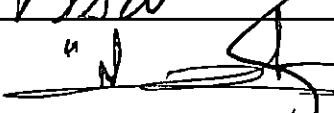
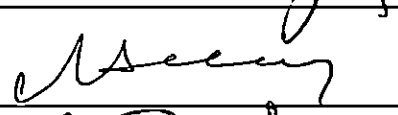
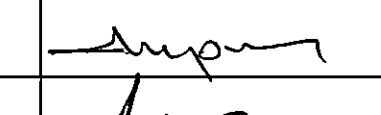
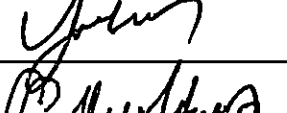
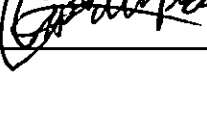
Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi, Türkiye’nin her yıl düzenli olarak nüfus bilgilerini güncellemesini sağlamaktadır. Ancak bu sistem, geleneksel nüfus sayımının yerini tamamen dolduramamaktadır. Çünkü ADNKS, yalnızca resmi kayıtlara dayalıdır ve vatandaşların adres beyanlarına göre çalışır. Bu nedenle adres değişikliklerini bildirmeyen veya kayıt dışı yaşayan bireyler bu sistemde yer almamaktadır. Ayrıca geçici sığınmacılar ve göçmenler, ADNKS kapsamında yeterince izlenememektedir. Türkiye’de kayıt dışı ekonomi ve nüfus hareketliliği de dikkate alındığında, ADNKS’nin sağladığı veriler her zaman gerçeği tam olarak yansıtmayabilir.

Bir diğer önemli konu ise, ADNKS’nin yalnızca demografik veriler sunmasıdır. Geleneksel nüfus sayımları, bunun yanı sıra hane halkının gelir durumu, eğitim seviyesi, işsizlik oranı gibi sosyoekonomik verileri de içerir. Bu bilgiler, devletin sosyal politika geliştirme süreçlerinde son derece kritiktir. Örneğin, işsizliğin hangi bölgelerde yoğunlaştığını veya eğitim seviyesinin düşük olduğu yerleri tespit etmek, yerel yönetimlerin bu sorunları çözebilmesi için hayati önem taşır. Ancak ADNKS bu tür detaylı sosyoekonomik verileri sunmamaktadır.

Türkiye'nin hızla değişen nüfus yapısı, yeniden kapsamlı bir nüfus sayımının yapılmasını gerektirmektedir. Özellikle büyük şehirlerdeki nüfus hareketleri, göçmen akışı ve kırsal kesimlerden kente doğru yaşanan iç göçler, demografik yapının yeniden değerlendirilmesini zorunlu kılmaktadır. 2000 yılından bu yana ADNKS ile elde edilen veriler önemli olmakla birlikte, daha ayrıntılı ve güvenilir bir tablo çizmek için geleneksel bir nüfus sayımına ihtiyaç vardır.

Sonuç olarak, Türkiye gibi dinamik bir nüfus yapısına sahip bir ülkede, düzenli nüfus sayımları hayati önemdedir. Göç, şehirleşme ve nüfus artışı gibi faktörler göz önüne alındığında, Türkiye'nin güncel ve detaylı nüfus verilerine sahip olmaması, planlama süreçlerinde ciddi eksikliklere yol açmaktadır. Bu nedenle kapsamlı bir nüfus sayımı, ülkenin gelecekteki sosyal ve ekonomik politikalarının daha sağlıklı bir zeminde şekillendirilmesine olanak tanıyacaktır.

Kurulmasını talep ettiğimiz Meclis Araştırma Komisyonu çalışmaları ile "Ülkemizin nüfus yapısındaki tehlikeli değişiklikleri tespit edip, gerekli önlemleri alabileceğimizi düşünmekteyiz.

	İSİM SOYİSİM	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
1	Hakan Seret Olgun	Ağrı	
2	Şekir Tınkay	Bursa	
3	Cemal Engin	İstanbul	
4	Burhanettin Kocamaz	Mersin	
5	M. Salih Uzun	İzmir	
6	KURŞAD ZORLU	Ankara	
7	UGUR POYRAZ	ANTALYA	
8	Erhan Usta	Samsun	
9	Delcan Paçacı	Behar	
10	AYYILDIZ TERCİTAR	ADANA	
11	Erhan Beyaz	İstanbul	
12	Mehmet İrfan	Muğla	
13	TURAN YALDIR	AKSARAY	
14	BURAK AKBURAK	İstanbul	
15	İsmail Karaman	Konya	
16	Mehmet Akdeniz	Edirne	
17	Gavur Aydın	Trabzon	
18	Hüsnü KIRKPINAR	İzmir	
19	Şefik Çirkin	Haray	
20	Ömer Korkmaz	Aydın	